

Ympäristöministeriö

PL 35

00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Valitus vaihemaakuntakaavapäätöksestä

Päätös: Keski-Suomen maakuntavaltuuston päätös 18§ 14.11.2012
Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaava

Valittajat: Uuraisten Jokihaaran pienviljelijäyhdistys ry
Puheenjohtaja Mikko Nieminen
Oikarintie 12
41140 KUIKKA
Uurainen

Valitukseen yhtyvät henkilöt asiakirjan lopussa

Vaatus

Tyytymättömänä Keski-Suomen Liiton maakuntavaltuuston 14.11.2012 18§ tekemään päätökseen Uuraisten Jokihaaran pienviljelijäyhdistys ry (jäljempänä yhdistys), joka samalla toimii Jokihaaran kyläyhdistyksenä edustaen kylän vakinaisia ja vapaa-ajan asukkaita, sekä valitukseen yhtyneet yksityishenkilöt vaativat kunnioittavasti, että Ympäristöministeriö poistaa Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavakartasta ja kaavaselostuksesta Uuraisten kunnan Jokihaaran kylässä sijaitsevat kaavassa turvetuotantoon osoitetut suot Isosuo 3 (kaavassa kohde 144, merkintä tu1) ja Isosuo 3S (kaavassa kohde 145, merkintä tu).

Valituksen perustelut

Asutus kaavan puskurialueella

Uuraisten kunta on usean vuoden ajan ollut koko Suomen nopeimmin asukasmääräänsä kasvattaneita kuntia. Vuotuinen kasvu on noin 2%. Vuonna 2012 marraskuun loppuun mennessä kasvu on jo 2,1%. Erittäin suuri osa kasvusta kohdistuu Jokihaaran kylään, jonka keskellä Isosuo 3 ja Isosuo 3S sijaitsevat.

Molempien soiden välittömässä läheisyydessä, noin 500 m:n puskurialueen sisällä turpeenottoalueen rajasta mitattuna, on noin 100 asuintaloa (yhteensä noin 200) ja lisäksi vapaa-ajan asuntoja. Osa asunnoista sijaitsee kaavaan merkityn turpeenottoalueen keskellä olevilla kumpareilla. Pientaloja on rakennettu aivan viime vuosina ja uusia hankkeita on vireillä. Kunta on 10.12.2012 hyväksynyt Jokihaaran osayleiskaavan muutoksen, jossa kylälle osoitetaan 83 uutta asuinrakennuspaikkaa.

Isosuo 3 ja Isosuo 3S ovat Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavassa turpeen nostoon osoitetuista soista kaikkein selvimmin alueella, jossa on suuri ja edelleen kasvava määrä asutusta aivan soiden välittömässä läheisyydessä ja vaikutusalueella. Tätä ei kaavaa laadittaessa ole otettu huomioon, vaikka se ilmenee kaavaselostuksen sivulta 69.

Uuden kalliin omakotitalon rakentaneet pääasiassa nuoret lapsiperheet, jotka ovat ottaneet lainaa kotiaan varten, kokevat erittäin huolestuttavana sen, että kylän keskelle ja heidän kotiensa läheisyyteen osoitetaan maakuntakaavassa laajoja turpeenottoalueita. Tämä merkitsisi väistämättä myös heidän kiinteistöjen arvojen alenemista.

Kaavaa laadittaessa asutuksen suurta määrää ja talojen sijaintia ei ole riittävästi selvitetty eikä asukkaiden muuttuvaa tilannetta ole otettu huomioon siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 5 ja 28 §:issä edellytetään. Vesistövaikutusten arviointia ei ole tehty eikä asiakirjoissa esitetty soiden sijainnin edellyttämällä tarkkuudella. Näin ollen kaava on lain vastainen.

Mikäli turvetta alettaisiin nostamaan mainituilta erittäin laajoilta alueilta, kymmenet perheet joutuisivat kärsimään monenlaisia haittoja. Kuivalla säällä, jolloin turpeen nosto on suurimmillaan, pölyhaitta olisi erittäin suuri. Esimerkiksi lasten ulkoilu, pyykin kuivatus ja asuntojen kalliit ilmastointilaitteet kärsisivät pölystä. Rakennusten katot ja varusteet saattaisivat vaurioitua lähialueella. Vakavaa meluhaittaa asutukselle syntyisi sekä turpeen nostosta että siihen liittyvästä kasvavasta raskaasta kone- ja rekkaliikenteestä. Keskeisillä paikoilla sijaitsevien soiden avaaminen aiheuttaisi pitkäaikaista maisemahaittaa.

Vakavat vesistövaikutukset

Isosuo 3:n turpeen nostoalueen länsiraja ulottuu vaihekaavassa jopa alle 100 metrin etäisyydelle Nauttiainen-järven rantaviivasta. Suon ottaminen turpeen nostoalueeksi olisi erittäin vakava uhka kylän suurimman järven tilalle. Koska etäisyys olisi erittäin lyhyt, haittoja ei olisi mahdollista riittävästi estää. Nauttiainen on matala järvi, joka ei siedä yhtään lisäkuormitusta. Järvi on Uuraisten kolmanneksi suurin. Sen ympärillä on kymmeniä pysyviä ja vapaa-ajan asuntoja. Asukkaiden virkistys-, kalastus-, uinti- ja muu käyttö vaarantuisi merkittävästi turpeen oton seurauksena.

Isosuo 3:n vaikutusalueella on myös puroja ja muita pienempiä lampia ja järviä, mm. Simuna-järvi. Myös niiden tilaa ja virkistys- ym käyttöä turpeen otto vakavasti uhkaksi.

Isosuo 3S on hieman etäämmällä Nauttiainen-järvestä, mutta tältäkin suolta on laskuojayhteys järveen. Turpeen otto uhkaksi myös sen osalta järven herkkää tilaa. Tämänkin suon lähistöllä on lähes 100 asuinrakennusta sekä vapaa-ajan asuntoja.

Kaavassa ei ole otettu mainittujen soiden osalta huomioon maankäyttö- ja rakennuslain edellä mainittuja määräyksiä vesistö-, ympäristö-, maisema- ja ilman laatuvaikutusten osalta. Kaava on tältä osin lain vastainen, koska se ei täytä em. lain 28 §:n 4 momentin edellytystä, jonka mukaan se ei saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa maanomistajille ja muille asianosaisille.

Muistutukset ja lausunnot

Yhdistys teki vaihemaakuntakaavan nähtävänäoloaikana asianmukaisen muistutuksen vaatien em. suoalueiden poistamista kaavasta, mutta maakuntavaltuusto ei ottanut muistutusta huomioon. Maakuntahallitus on laatimassaan vastineessa yhdistyksen muistutukseen aliarvioinut ympäristö- ja vesistövaikutuksia. Kun otetaan huomioon edellä todettu asutuksen suuri ja kasvava määrä sekä vesistöjen välitön läheisyys, on kiistatonta, että haitat ovat kohtuuttoman suuret eikä niitä pystytä kaavan suunnittelumääräyksillä ja ympäristöluvilla ehkäisemään. Ainoa mahdollisuus on poistaa suot kokonaan kaavasta turpeen nostoon osoitettuina alueina.

Toteamme, että Uuraisten kunta on 3. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa vaatinut, että Isosuo 3 ja Isosuo 3S tulee poistaa turvetuotantoon osoitettavista alueista. Kunta painottaa erityisesti vesistövaikutuksia ja asutukselle syntyviä vakavia haittoja.

Isosuo 3 ja Isosuo 3S sijaitsevat vain muutaman kilometrin etäisyydellä Jyväskylän Tikkakosken lentoaseman kiitoradan päästä sen jatkeella. Turpeen noston synnyttämä pöly nousisi ilmavirtojen mukana korkealle ja aiheuttaisi vaaraa nouseville ja laskeutuville koneille. Siviililiikenteen ohella sotilaslentoliikenne alueella on lisääntymässä, kun Ilmavoimat keskittää voimakkaasti toimintaansa Tikkakoskelle.

Kaavakartan puutteellisuus

Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaava on laadittu karttapohjalle, joka on keskeisiltä osin vakavalla tavalla puutteellinen. Kaavakartassa, joka on ollut myös maakuntahallituksen ja -valtuuston käsittelyn virallisena asiakirjana, ei näy lainkaan esimerkiksi Nauttiainen-järvi. Isosuo 3:n turpeen ottoon kaavassa osoitettu laaja alue ulottuu länsirajaltaan vain noin 50 metrin etäisyydelle järven rantaviivasta ja suolta on suora laskuoja järveen. Nämä eivät näy lainkaan kartasta eikä näistä ole mitään mainintaa kaavaselostuksessa. On ilmeistä, että asiakirjojen vakavat puutteellisuudet ovat johtaneet kaavan hyväksyjät harhaan.

Katsomme, että kaavakartta on niin puutteellinen ja harhaan johtava, että maakuntavaltuuston kaavapäätös tulee tälläkin perusteella lain vastaisena kumota ja Isosuo 3 ja Isosuo 3S poistaa kaavakartasta ja -selostuksesta.

Tämän valituksen liitteenä on asianmukainen pohjakartta, josta mainittujen soiden ja järven sekä laskuojien sijainnit ilmenevät. Toiseen karttaan on merkitty asuinrakennusten sijainnit.

Loppuvaatimus

Edellä esitetyn perusteella katsomme, että Keski-Suomen maakuntavaltuuston päätöksen mukainen 3. vaihemaakuntakaava on Isosuo 3:n ja Isosuo 3S:n osalta maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 5 ja 28 §:ien vastainen. Se on ristiriidassa erityisesti lain 5 §:n 1, 3, 4 ja 5 kohdissa sekä 28 §:n 2, 4, 6 ja 7 kohdissa asetettujen edellytysten ja vaatimusten kanssa.

Vaadimme, että Ympäristöministeriö poistaa em. suot Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaavan kaavakartasta ja kaavaselostuksesta lain vastaisina.

Valituksen tekijät

Uuraisten Jokihaaran pienviljelijäyhdistys ry, joka on samalla kyläyhdistys, toimii kasvavan ja vireän kylän vakinaisten ja vapaa-ajan asukkaiden viihtyisyyden ja kylän kehityksen hyväksi.

Valitukseen yhtyneistä Mauno Pohjola ja Veli Rautiainen omistavat keskeisimmät osat Isosuo 3:n turpeen ottoon kaavassa osoitetusta suoalueesta. Matti Temonen ja Jaana Rautiainen sekä Veli Rautiainen perheineen asuvat turpeen ottoon osoitetulla alueella. Muut valittajat asuvat tai omistavat maata soiden välittömässä läheisyydessä.

Uuraisilla, 01.01.2013

Uuraisten Jokihaaran pienviljelijäyhdistys ry

Mikko Nieminen
Puheenjohtaja
Työmies
Oikarintie 12
41140 KUIKKA
Puh. 0400 189238
mikko.nieminen(at)foliopaino.net

Marja Muhonen
Varapuheenjohtaja

Valitukseen yhtyvät seuraavat henkilöt

Veli Rautiainen

Autonkuljettaja, eläkeläinen
Jyväskylätie 724 A
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Mauno Pohjola

Maanviljelijä
Jyväskylätie 1212
41140 KUIKKA
Uurainen

Päivi Laasanen
Luonnonvarasihteeri
Jyväskylätie 727
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Päivi Paananen
Kehitysvammahuollon johtaja
Vehniäntie 79
41210 JOKIHAARA
Uurainen.fi

Matti Muhonen
Lentoupseeri evp
Nauttiaisenranta 43
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Marja Muhonen
Suunnittelija
Nauttiaisenranta 43
41210 JOKIHAARA
Uurainen.fi

Petri Tarvainen
Kurottajankuljettaja
Kuusitie 1
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Piia Lappi-Tarvainen
Myyntisihteeri
Kuusitie 1
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Raili Henttonen
Emäntä
Jyväskylätie 1134
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Jari Rytönen
Tuotepäällikkö
Nousutie 22
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Matti Temonen
Hitsaaja
Jyväskylätie 724 B
41210 JOKIHAARA
Uurainen

Jaana Rautiainen
Lähihoitaja
Jyväskylätie 724 B
41210 JOKIHAARA
Uurainen

LIITTEET

- Keski-Suomen maakuntavaltuuston päätös 14.11.2012 18§
(pöytäkirjan oikeaksi todistetusta otteesta ilmenee valitusajan alkaminen)
- Uuraisten Jokihaaran pienviljelijäyhdistys ry:n säännöt
- 2 kpl karttoja, joista ilmenevät soiden ja vesistöjen sekä asutuksen sijainti